28/12/2022

Ιερομόναχος Αναστάσιος: Οι καλλιτεχνικές του επιδόσεις και το θαύμα του αγίου Παϊσίου

/ Αγιορείτικα

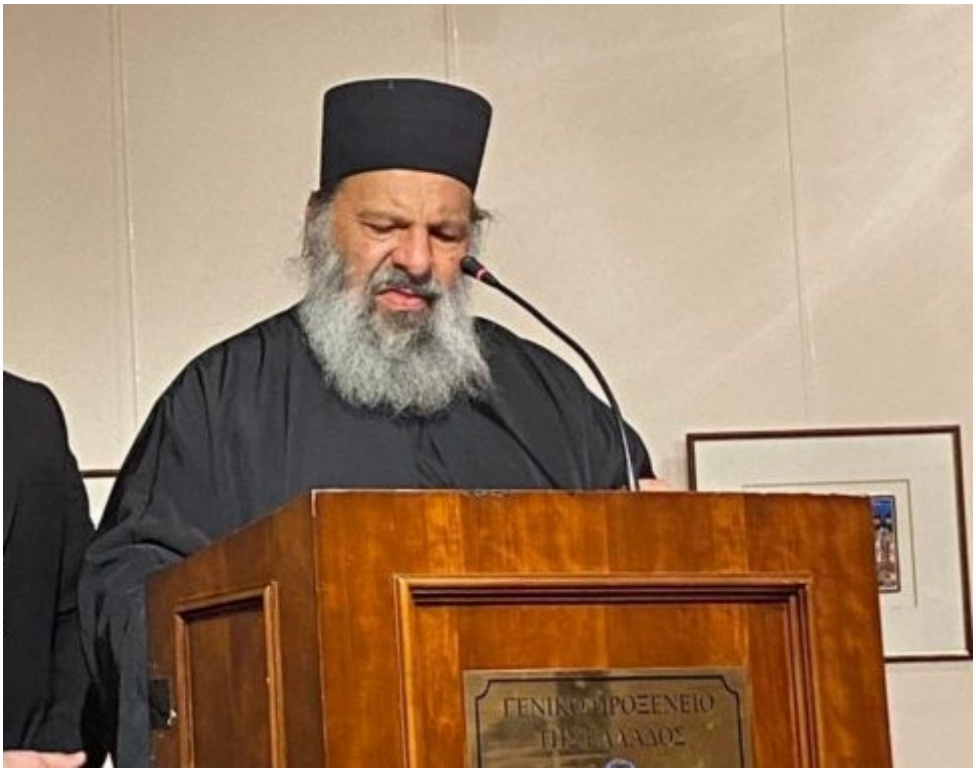

Ο μακαριστός Ιερομόναχος Αναστάσιος, ο γνωστός μας παπα-Αναστάσης, ήταν μια ξεχωριστή σύγχρονη αγιορειτική φυσιογνωμία. Και όχι μόνον για τις σοφές -και όχι ναΐφ και αφελείς- ζωγραφιές του, αλλά γιατί φαίνεται πως είχε συλλάβει και το βαθύ νόημα της αγιορείτικης ζωής και εμπειρίας.

Θα μου πείτε πώς είμαι τόσο σίγουρος; Ή πώς το ξέρω. Πιστεύω πως αυτό φάνηκε απερίφραστα στο πρώτο του βιβλίο τα «Αθωνικά δίπτυχα». Εκεί, μέσα από λακωνικό, λιτό και απέριττο γράψιμο προδιαγράφει μέσα σε ελάχιστες γραμμές ολόκληρο τον κόσμο των «βιογραφουμένων» αγιορειτών Πατέρων, όπως και τον μεταμορφωτικό κόσμο του Άθωνα και της πνευματικής του ζωής.

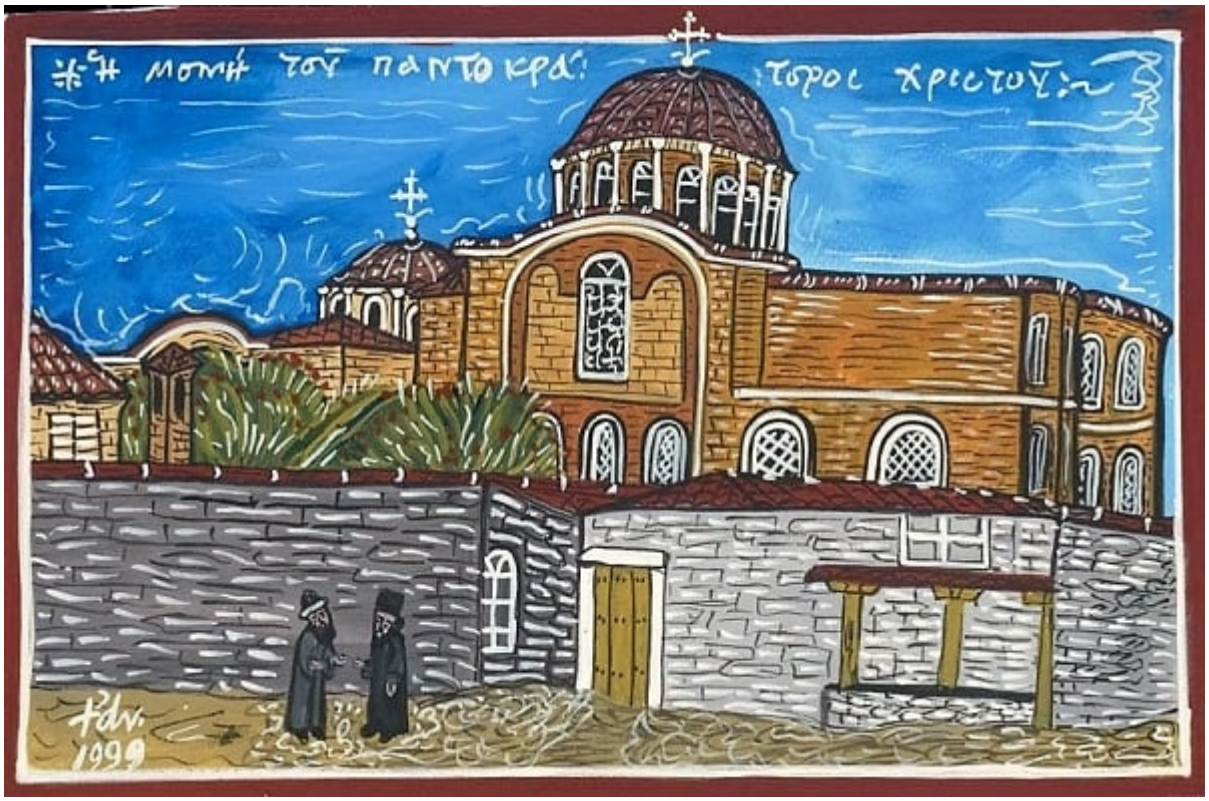

Το βιβλίο αυτό που μας έκανε ιδιαίτερη εντύπωση όταν πρωτοεκδόθηκε, αποτελεί ένα αποθησαύρισμα λιτών προσωπικών εμπειριών και διαπιστώσεων, μέσα από τον αγιασμένο κόσμο της υπομονής των προικισμένων απλών Γερόντων του Αγίου Όρους. Διηγήσεις και σκέψεις που σου μεταφέρουν άμεσα καρδιακά αγιορείτικα βιώματα.

Ο λόγος του χωρίς γλυκερό συναισθηματισμό, δήθεν θρησκευτικό, αλλά με αγιορειτική αμεσότητα σου μεταφέρει απλά, ταπεινά και εύτακτα το καταστάλαγμα της βιοτής **Πατέρων του Άθωνα.**

Και αν θέλετε κάποια παραδείγματα σας μεταφέρω δύο αποσπάσματα από το εν λόγω βιβλίο, για να ψηλαφίσετε και μόνοι σας τον κόσμο αυτό που μας μεταφέρει μέσα στις σελίδες του:

Διακο-Διονύσιος ο Φιρφιρής. Ήρθε οκτώ ετών στο Άγιον Όρος.

– Το τάλαντο είναι για τους ευαίσθητους. Εγώ μόνο τον κόπανο ακούω, έλεγε από ταπείνωση. [Λογοπαίγνιο για τους ήχους του σιδερένιου τάλαντου το οποίο είναι πιο εύηχο από τον ξύλινο κόπανο].

Ήταν ο πατριάρχης των ψαλτών, μουσικός άριστος, πρωτοψάλτης του πανσέπτου Ιερού Ναού του Πρωτάτου επί σειρά ετών.

Άνθρωπος ευγενής, λόγιος, ομιλητικός, φιλόξενος, αγαπητός.

Δεξιός ψάλτης πάντα στην πανήγυρι του Χιλανδαρίου, γλαφυρώτατα διηγείτο τις φουρτούνες και τις πλημμύρες του Νοεμβρίου.

Στην Προηγιασμένη κοινώνησε και εκοιμήθη.

*Ο **Διονύσιος Ιεροδιάκονος**, από το κελλί του Προφήτη Ηλία της **Ιεράς Μονής Κουτλουμουσίου,** κατά κόσμον Δημήτριος Κούκος. Γεννήθηκε στη **Μεγάλη Παναγία Χαλκιδικής** το 1912, προσήλθε το 1920, εκοιμήθη το 1989.*

Οικουμενικός Πατριάρχης: «Το κελλίον σας είναι μία πνευματική όασις και ένα κέντρον παραγωγής τέχνης και πολιτισμού».

Αντίστοιχες, αν όχι πιο θαυμαστές, ήταν και οι επιδόσεις του στην σοφή και εγκάρδια ζωγραφική του! Ο **Ιερομόναχος Αναστάσιος** δημιούργησε ένα θαυμαστό αναγνωρίσιμο προσωπικό εικαστικό σύμπαν, προδιαγράφοντας και αναπαριστώντας αρχικά τη ζωή στο Άγιον Όρος.

Έγραψε και ιστόρησε με σαφήνεια και ιδιαίτερη χάρη και τέχνη την αγιορειτική ζωή με εμπνεύσεις και με εικαστικές λύσεις μέσα από την ελληνική λαϊκή ζωγραφική και την εικονογραφία, ενώ όπου χρειαζόταν προχωρούσε καρδιακά παραδίδοντάς μας έτσι ένα έργο τελείως ποιητικό. Χάρμα οφθαλμών!

Με τα ίδια «υλικά» ο **παπα-Αναστάσης** απέδωσε και τον σεβασμό και την αγάπη του για τον κόσμο της ιδιαίτερης του πατρίδας από την οποία κατάγεται, την Κωνσταντινούπολη.

*Γι΄αυτό και η όλη καλλιτεχνική φιλοκαλία του **Ιερομονάχου Αναστασίου** δεν μπορούσε να περάσει απαρατήρητη από τον **Οικουμενικό μας Πατριάρχη** ο οποίος στην επίσκεψη του στο Κελλί του στις Καρυές στις 3/16 Οκτωβρίου 2013 έγραψε στο ανοιχθέν βιβλίο εκείνης της ημέρας:*

«Σας ευχαριστούμεν, αγαπητέ και Οσιώτατε π. Αναστάσιε μετά της συνοδίας Σας, διά την πνευματικήν ευφροσύνην και αναψυχήν, την οποίαν μας προσφέρατε κατά την κατακλείδα μιας ιστορικής ημέρας, καθ' ην εορτάσαμεν την εκατοστήν επέτειον της ενσωματώσεως του Αγίου Όρους εις τον κορμόν του Ελληνικού Κράτους, όπου ιστορικώς και θρησκευτικώς και πολιτισμικώς ανήκει ανέκαθεν. Το κελλίον σας είναι μία πνευματική όασις και ένα κέντρον παραγωγής τέχνης και πολιτισμού.
Σας συγχαίρομεν Πατριαρχικώς και σας ασπαζόμεθα και ευλογούμεν πατρικώς.
3/16.Χ. 2013

Διάπυρος προς Θεόν ευχέτης

ο Κωνσταντινουπόλεως Βαρθολομαίος».

Ο παπα-Αναστάσης δεν παρέλειψε να τιμήσει, επίσης, και τους ήρωες του ελληνισμού και την ιστορία του.
Αρωγό στην ζωγραφική του προσπάθεια ο παπα-Αναστάσης είχε τον όσιο Παΐσιο ο οποίος δεν έπαυε να τον πειράζει, αλλά και να τον παροτρύνει για την απεικόνιση

της αγιορείτικης ζωής και φύσης.

Όπως αναφέρει ο ίδιος:
*«Θυμάμαι όταν με πείραζε ο άγιος **Γέροντας Παΐσιος** και μου έλεγε!*
– Διάκο ζωγραφίζεις;
*– Να ζωγραφίζεις τα χρώματα του **Άγιου Όρους,** τα δένδρα, τα μοναστήρια και τα κελλιά, τις πέτρες, τα λουλούδια του, τις βρύσες και τη θάλασσα, αμ' αυτός ο ουρανός, η πατρίδα μας...!*

Ο Γέροντας με παρότρυνε στη ζωγραφική, ζωγράφισα τα λουλούδια του Άθω, αυτά τα λουλούδια της ερημιάς είναι οι νέοι του Άθω, έλεγε ο Γέρο Ιερόθεος 'τα έπλασε ο Θεός για τους Αγγέλους Του... τι χρώμα θες στα λουλούδια του Άθω, άσπρα, κόκκινα, κίτρινα, μωβ, λιλά, μαργαριταριά καί ρουμπινιά. Καμαρώνουν στο φως, στον άνεμο. Ω τι πράσινο τα περιτριγυρίζει και αυτά το ισορροπούν! ο ημεράρχης ήλιος τα χαϊδεύει και ο Ήλιος της δικαιοσύνης τα συντηρεί. Ζωγραφιά και η πλάση και η ζωή'».

«Αφού το σταύρωσε ο **Γέροντας Παΐσιος δεν χρειάζεται να πας στο νοσοκομείο»!**

Στο σημείο αυτό θα σας διηγηθώ και ένα θαύμα το οποίο έκανε ο **όσιος Παΐσιος** στον πατέρα Αναστάσιο. Κάποτε ο **παπα-Αναστάσης** με έναν λαϊκό εργάτη

έκοβαν ξύλα με ηλεκτρικό πριόνι κοντά στο κελλί του Οσίου. Κάποια στιγμή πέρασε από εκεί και ο **όσιος Παΐσιος** και τους είπε όταν τελειώσουν να περάσουν από το κελλί του. Δυστυχώς, όμως, ενώ δούλευαν έκοψε το πριόνι ένα δάκτυλο του παπα-Αναστάση.

Όταν πήγαν στον όσιο, ο παπα-Αναστάσης του έδειξε τι έπαθε και ο όσιος του το ένωσε και το σταύρωσε. Πήγαινε του λέει ο **όσιος Παΐσιος** να το δει και ο γιατρός στις Καρυές. Ο γιατρός το περιποιήθηκε κάπως, αλλά όταν ρώτησε ο **παπα-Αναστάσης** αν πρέπει να πάει στο νοσοκομείο αυτός του είπε: *«Αφού το σταύρωσε ο **Γέροντας Παΐσιος** δεν χρειάζεται»!*

Και πράγματι, το δάκτυλο έδεσε και αποθεραπεύτηκε χωρίς να χρειαστεί να πάει καθόλου στο νοσοκομείο. Όταν είδα μετά από καιρό το θεραπευμένο δάκτυλο φαινόταν πως πράγματι δεν βρισκόταν στην κανονική του θέση. Εντούτοις, λειτουργούσε άψογα.

Όλο αυτό μου θύμισε την αποκοπή του χεριού του αγίου Ιωάννη Δαμασκηνού και την θεραπεία του από την θαυματουργή εικόνα της Παναγίας την αργότερα αποκαλούμενη Τριχερούσα.
Ξεχωριστή και ιδιαίτερη αγάπη είχε ο Ιερομόναχος Αναστάσιος και για το χωριό Γομάτι, το Γομάτιον Χαλκιδικής, στο οποίο υπηρετούσε για πολλά χρόνια ως εφημέριος. Εκεί προσέφερε, διέθεσε και εκτέλεσε όχι μόνον τα ιερατικά και

ποιμαντικά του καθήκοντα, αλλά και τις ιδιαίτερες του ευαισθησίες και την αγάπη του για την μελέτη, την παρουσίαση και την ανάδειξη της τοπικής ιστορίας, του παραδοσιακού και λατρευτικού κόσμου της περιοχής.

Όλα αυτά συμπεριλαμβάνονται στο βιβλίο του, ***«Από το Σεπτέμβριο ως τον Αύγουστο, Εορτές και πανηγύρεις στο Γομάτι***» το οποίο περιέχει κείμενα και ζωγραφιές που έγραψε ο ίδιος. Το Γομάτιο αποτέλεσε για τον παπα-Αναστάση ένα παράλληλο αγιορείτικο δωμάτιο το οποίο λειτουργούσε ως συγκοινωνούν δοχείο με τον Άθωνα, τον κόσμο του και την ιστορία του.

Και γι' αυτό, όπως αναφέρει στον πρόλογο του βιβλίου, όταν πρωτοπήγε εκεί, ένιωθε να του είναι όλα πολύ γνωστά και οικεία. Ο **παπα-Αναστάσης** και στο βιβλίο αυτό δεν ένιωσε την ανάγκη να γράψει πιο περίτεχνα ή εντυπωσιακά, αλλά να καταθέσει από καρδιάς την σχέση, την γνώση, την εμπειρία και την σύνδεση του με τον τόπο της διακονίας του.

Παράλληλα, τα σχέδια που στολίζουν την έκδοση, αλλού «απλά» και αλλού πιο περίτεχνα, προδιαγράφουν ένα ζωγραφικό ντοκιμαντέρ, μια αποτύπωση της παραδοσιακής και λειτουργικής ζωής στο Γομάτι.

Και βέβαια και εδώ, όπως και στο λοιπό αγιορείτικο έργο του παπα-Αναστάση μας, δεν λείπουν οι φανερώσεις της εσωτερικής πανηγυρίζουσας καρδιάς και ψυχής του. Αναφέρομαι στις θαυμαστές λιτανείες του!

Μία λιτανεία έθεσε και στο εξώφυλλο του βιβλίου του αυτού κι ας μην είναι η πιο εντυπωσιακή ζωγραφιά του για το Γομάτι.

Αλλά όπως φαίνεται για τον παπα-Αναστάση η πανήγυρις και η λιτανεία ήταν η αποθέωση των εορτών!
Μου φαίνεται, όμως, πως πρέπει να επανέλθουμε με ένα δεύτερο κείμενο, αφού δεν σημειώσαμε κάτι για το μπλε χρώμα που χρησιμοποιεί το οποίο μοιάζει σαν να πρόκειται για έναν ανοικτό ουρανό ο οποίος σε κατακλύζει!

Όπως και να 'χει, σίγουρα, ο **παπα-Αναστάσης** μας έκανε πιο πλούσιους με το έργο του!
Τον ευχαριστούμε!

Ο Θεός να τον αναπαύει!
Να έχουμε την ευχή του!

Πηγή: pemptousia.gr/Στέλιος Κούκος